

paa en anden Maade, nemlig i Dagceller. Den Commission, der i sin Tid var nedsat for at undersøge Straffeanstalternes økonomiske Tilstand, gjorde det ganske vist ikke til sin Opgave at foreslaae Forandringer i hele Straffesystemet; men det maa dog vel erindres, at naar den tillige skulde gjøre Forslag med Hensyn til Opførelse af nye Anstalter og deres hele Indretning, saa maatte deraf næsten med Nødvendighed følge, at den maatte gaae ind paa en Bedømmelse af, hvorledes Fangerne skulde anvendes, og paa hvad Maade de skulde udstaae Straffen. Jeg troer ikke, at Commissionen er traadt op med Præntion paa at ville indføre et nyt System, men at den kun har villet gjøre en Anthoning om, hvorledes man meente med ringe Beføstning at kunne opnaae det Samme, som man tilsigtede opnaaet ved et meget kostbart Cellesystem i sin Fuldstændighed.

Indenrigsministeren ad interim: Jeg vilde bedre have kunnet besvare den ærede Rigsdagsmands Spørgsmaal, dersom det stillede Endringsforslag havde givet mig Anledning til at gaae dybere ind paa Sagen. Jeg er efter en Conference med Justitsministeren bleven overbevist om, at han Intet har at erindre mod de af Udvalget stillede Endringsforslag; denne Conference fandt Sted i Formiddags, men da kendte jeg endnu ikke den ærede Rigsdagsmands Forslag. Hvis jeg maa tillade mig en Bemærkning paa mine egne Begne, er det den, at jeg troer, at naar man vil lade Forbryderne udstaae deres Straf i Enkeltceller, maa man ganske anderledes forfarte Straffetiden. Det er en uforholdsmæssig strengere Straf at udstaae Straffen i Enkeltceller, og der vil derfor efter min Mening være al Anledning til meget betydeligere at nedsætte Straffetiden, end skeet er ved Loven af 30te November 1857. Hvis dette forholder sig rigtigt, hvis man skulde finde det rigtigt at følge en anden Plan med Hensyn til en kortere Straffetid, vilde det medføre, at et større Antal Fanger kunde rummes paa det samme Sted. Jeg skal med Hensyn til det foreliggende Spørgsmaal bemærke, at der er visse Spørgsmaal, som optages og behandles af dem, der særligt gjøre

saadanne Spørgsmaal til Gjenstand for Overveelse, der undersøge, hvorledes det finder Sted der og der, og som saa sætte deres Glæde og Stolthed i at gennemføre Spørgsmaalet paa en vis Maade. I andre Lunde gjøres der Erfaringer, man prøver det ene og det andet System, men der er Noget, der bliver tilbage i den almindelige Overbeviisning, som gaaer over i Bevidstheden som et Resultat af alle disse Forsøg, og det er derpaa jeg støtter mig. Jeg har ikke gjort dette til Gjenstand for et særligt Studium, og jeg vil altsaa ikke være istand til at møde de Indvendinger, der maatte fremkomme fra Foll, der have gjort dette, men jeg tør paastaae, at efter at have læst en heel Deel af det, der er skrevet om denne Materie, er der blevet tilbage hos mig den Overbeviisning, at man paa ingen Maade har naaet det absolut Rigtige ved blot at gennemføre Cellesystemet; saa er jeg kommen til den Overbeviisning, at Systemet maa undergaae betydelige Endringer og Modificationer for i Sandhed at virke heldbringende; saa er jeg kommen til den Overbeviisning, at det staar en Mængde Hylere og svage Mennesker, medens det paa den anden Side, anvendt med Begrænsning, vil kunne virke med meget Held; saa er jeg bleven overbevist om, at det, der nu hos os, naar jeg skulde fremføre Manglerne ved Systemet, er Hovedmanglen, det er netop, at Overgangen fra Fængslet til Rivet den har man ikke gjort til Gjenstand for Overveelse. Dette er et uhyre vanskeligt Skridt. For at Vedkommende ikke skal falde tilbage, behøves der aabenbart en gradviiis Udvikling af Friheden til Styrkelse af de gode Forfatter, og i den Henseende staae vi langt tilbage. Jeg havde haabet, at Kirken skulde have gjort Noget, men det lader til, at mit Haab i saa Henseende, forsaavidt det skulde skee igennem Menighedsraad, ikke vil gaae i Opfyldelse. Jeg siger saaledes, at det kan være meget rigtigt, at man savner en Undersøgelse af disse Spørgsmaal, der dog maaskee ikke vilde være saa overordentlig vanskelig at staae tilveie, men jeg mener, at Landstinget har noget Andet, hvorpaa det kan bygge, som efter min Mening staaer langt over de meer eller mindre lærde Under-